

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

EVANGHELIA ZILEI

IOANI, 43-51

43. A doua zi voia să plece în Galileea și a găsit pe Filip. Și i-a zis Iisus: Urmează-Mi .
44. Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei și a lui Petru.
45. Filip a găsit pe Natanael și i-a zis :Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege și proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret.
46. Și i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun ? Filip i-a zis: Vino și vezi .
47. Iisus a văzut pe Natanael venind către El și a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleșug .
48. Natanael I-a zis : De unde mă cunoști ? A răspuns Iisus și i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut când erai sub smochin .
49. Răspunsu-I-a Natanael: Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești regele lui Israel .
50. Răspuns-a Iisus și i-a zis : Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi ? Mai mari decât acestea vei vedea .
51. Și i-a zis : Adevărat, adevărat zic vouă, de acum veți vedea cerul deschizându-se și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și coborându-se peste Fiul Omului.

FAPTELE APOSTOLILOR

Evrei XI ,24-26 ;32-40

24. Prin credință , Moise, când s-a făcut mare, n-a vrut să fie numit fiul fiicei lui Faraon,
25. Ci a ales mai bine să pătimească cu poporul lui Dumnezeu, decât să aibă dulceața cea trecătoare a păcatului,
26. Socotind că batjocorirea pentru Hristos este mai mare bogăție decât comorile Egiptului, fiindcă se uita la răsplătire .
32. Și ce voi mai zice ? Căci timpul nu-mi va ajunge , ca să vorbesc de Ghedeon , de

Barac, de Samson, de Ieftae , de David, de Samuel și de prooroci,

33. Care prin credință, au biruit împărății, au făcut dreptate, au dobândit făgăduințele, au astupat gurile leilor,
34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, s-au împuternicit, din slabi ce erau s-au făcut tari în război , au întors taberele vrăjmașilor pe fugă ;
35. Unele femei și-au luat pe morții lor înviați. Iar alții au fost chinuți, neprimind izbăvirea, ca să dobândească mai bună înviere;
36. Alții au suferit batjocură și bici, ba chiar lanțuri și închisoare;
37. Au fost uciși cu pietre, au fost puși la cazne, au fost tăiați cu fierăstrăul, au murit uciși cu sabia, au pribegit în piei de oaie și în piei de capră, lipsiți, strîmtorați , rău primiți.
38. Ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii, și în munți, și în peșteri, și în crăpăturile pământului.
39. Și toți aceștia, mărturisindu-se fiind prin credință, n-au primit făgăduința,
40. Pentru că Dumnezeu rînduise pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu ia fără noi desăvîrșirea

POSTUL -MIJLOC DE PURIFICARE ȘI ECHILIBRU UMAN

Aflându-ne în Postul Sfințelor Paști, perioadă de cea mai mare însemnătate din tot cursul anului, care ne oferă posibilitatea înfrânării de bunăvoie, se cuvine să grăim câteva cuvinte despre valoarea postului.

Astăzi, puțini vorbesc despre valoarea postului, dar și mai puțini dintre creștini practică postul, pentru că nu înțeleg rostul lui religios-moral.

Chiar în Dicționarul explicativ al limbii române, citim: "postul -este interdicția de a mânca unele alimente(de origine animală) prescrise credincioșilor de către Biserică în anumite zile sau perioade ale anului".

Această definiție restrânge mult sensul postului, deoarece ființa omenească este cea mai complexă creatură a Lui Dumnezeu și este înzestrată cu suflet spiritual, deci dacă prin post ne mărginim numai de la abținerea de la anumite alimente, adică practicăm postul trupesc și ignorăm pe cel spiritual, atunci dovedim că nu am înțeles rostul mai înalt al postului.

Ca să aflăm *originea postului* trebuie să facem o escală în timp și spațiu și să ne întoarcem la perechea primilor oameni din Paradis și vom vedea că postul are aceeași vechime ca și omenirea. Sf. Vasile cel Mare ne confirmă acest lucru prin cuvintele: "Legea postului a fost dată în Paradis. Adam a primit întâia oară porunca de a posti: "Nu mâncați din pomul cunoștinței binelui și răului" (Fac.II-17). Cuvântul "nu mâncați" este o lege a postului și a înfrânării. Dacă Eva ar fi postit și nu ar fi mâncat din pom, n-am fi avut trebuință de postul de acum. Ne-am îmbolnăvit prin păcat, să ne vindecăm prin pocăință! Iar pocăința fără post este neputincioasă...N-am postit și am fost alungați din Rai! Să postim, dar, ca să ne întoarcem în Rai" (Sf. Vasile cel Mare. Omilii la post pag.348).

Dar nu numai prin aceste cuvinte s-a dat porunca postului, ci întreg Vechiul Testament este străbătut de aceste acte de înfrânare, ca urmare a poruncilor divine. Exemplu avem pe profetii și dreptii care îndemneau poporul la practicarea unui post adevărat (Isaia 58,3-6; Ioil 1,14; Isus Sirah 38,28; etc).

Dar aceste acte de înfrânare vor culmina, vor fi complectate și desăvârșite de persoana Mântuitorului Iisus Hristos și implicit de creștinism, care este învățătura Sa. Mântuitorul ne învață postul cel adevărat, comparându-l cu cel practicat până la venirea Sa, astfel: "Cînd postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă, și-au luat plata lor. Tu însă, cînd postești, unge capul tău și fața ta o spală, ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție." (Matei VI,16-18). Dar nu numai prin cuvânt, ci și prin faptă, Mântuitorul ne-a îndemnat la postire pentru că a postit 40 de zile. Iar după aceea urmașii fideli ai Mântuitorului, ca de pildă Sf. Pavel, care va practica postul cel adevărat în duh și adevăr, după cum ne mărturisește în scrierile sale a petrecut: "în bătaii, în închisori, în tulburări, în osteneți, în privegheri prea dese, în foame și în sete, în posturi de multe ori, în frig și în sărăcie" (II Cor. 11-27). Acestea sunt câteva îndemnuri biblice la practicarea postului, suficiente pentru a înțelege postul și a ne dovedi urmași credincioși ai sublimiei învățături a Mântuitorului Iisus Hristos.

Dar nu numai în Sfânta Scriptură se relatează despre post, ci, pe parcursul întregii istorii a Bisericii noastre Ortodoxe, de la Sfinții Apostoli până astăzi, Hagiografia (Viațele Sfinților) a luat uimitoare proporții prezentându-ne pe imitatorii Mântuitorului Iisus Hristos, care au fost mari admiratori și practicanți ai postului, care împreună cu alte virtuți și osteneți duhovnicești i-a ridicat pe trepte de desăvârșire, realizând astfel sfințenia și punându-i de-a dreapta Mântuitorului.

Deci postul, această nobilă virtute ne poate ajuta la dobândirea mântuirii. Dar cum trebuie să fie postul? Toți acești "casnici" ai lui Dumnezeu, acești sfinți, ne pot spune și ne pot arăta drumul parcurs de ei, cu toate îndrumările și sfaturile necesare. Acestea le găsim în Sfânta Tradiție a Bisericii.

- Cum trebuie să fie adevăratul post?
 - Diferite feluri și trepte de postire
 - Marea binefacere a postului în familie
- sunt câteva teme de meditație din numerele viitoare.

(fragment din "Puterea sfințitoare a ortodoxiei" de Protosinghel Ioachim Pârvolescu, Starețul Mănăstirii Lainici)

Exegeză la Evanghelia zilei

Pericopa evanghelică cuprinde un fragment în care Mântuitorul își face primii ucenici. Într-o zi când, Mântuitorul, după ispitirea Sa, trece din nou pe la Ioan, el îl arată ucenicilor, ca fiind adevăratul Mesia; doi dintre ei, Andrei și Ioan, intră în vorbă cu Domnul Hristos și-L urmează(37). Andrei îl aduce pe fratele său Petru, căruia Domnul Hristos îi schimbă numele din Simon în Chefa, adică Petru (piatră).(42). La plecarea din Galileea mai cheamă și pe Filip, din aceeași localitate cu Petru și Andrei. Filip întâlnește pe Natanael și-i spune că a aflat pe Mesia prezis de profeți, în persoana lui Iisus din Nazaret(45).

Natanael se îndoiește că cel anunțat de confratele său ar fi Mesia, căci nu din Nazaret trebuia să vină Mesia, și totuși se duce să-L cunoască. La vederea lui Natanael, Iisus îi declară că îl cunoaște ca un om sincer și deschis.(47). Întrebându-L de unde îl cunoaște, Domnul Hristos îi amintește despre o întâmplare din viața lui Natanael, care avusese loc sub un smochin. La amintirea ei, Natanael este convins că Iisus datorită științei Sale nu poate fi decât Mesia, Fiul lui Dumnezeu(49). Domnul Iisus îl anunță că va vedea fapte și mai mari, în legătură cu activitatea Sa mesianică(51). Deci, pericopa arată trecerea de la activitatea Sfântului Ioan Botezătorul la Mântuitorul Iisus Hristos.

(Ioan Constantinescu-Studiul Noului Testament).

BOLILE SUFLETEȘTI ALE FAMILIEI CREȘTINE DE ASTĂZI

Familia, fiind cea mai veche instituție divino-umană, întemeiată de Dumnezeu în Rai, care stă la temelia vieții și a societății omenești, a fost ispitită și lovită de satana, dușmanul de moarte al omenirii, chiar de când a fost creată. Căci nu poate răbda vicleanul frumusețea zidirii lui Dumnezeu. De aceea, după facerea primilor oameni, diavolul a ispitit și a amăgit pe Adam și pe Eva, prin cele mai grele păcate, cum sunt: mândria, neascultarea, lăcomia, nerecunoașterea păcatelor și desfrânarea, căci îndată ce au călcat porunca lui Dumnezeu "*au cunoscut că erau goi*" (Facerea 3,7). Adică s-a depărtat harul lui Dumnezeu de la ei și au căzut în păcat, care este moarte a sufletului și trupului.

Cu aceeași ispite și păcate cu care diavolul a ispitit și a biruit pe membrii primei familii în Rai, atacă și lovește și astăzi familia creștină. Mai mult, acum diavolul folosește și alte ispite, reușind să destrame tot mai mult familia, atât de bolnavă, de la începutul mileniului nostru.

Care sunt principalele păcate care stăpânesc astăzi lumea creștină și desființează scopul sacru al familiei întemeiate de Dumnezeu ?

Păcatele care au îndepărtat cel mai mult lumea de Dumnezeu și au îmbolnăvit fără vindecare familia și societatea creștină de astăzi, sunt următoarele :

- necredința în Dumnezeu și îndoiala în credință ;
- indiferentismul religios;
- lipsa totală de educație religioasă a tinerilor, a soților și a copiilor ;
- înstrăinarea aproape totală de Biserică, de rugăciune, de pocăință și de Sfintele Taine;
- sectarismul și lepădarea de dreapta credință ;
- ura și răzburarea dintre părinți, copii și rude ;
- lăcomia și iubirea de averi ;
- desfrânarea sub toate formele ei, concubinajul (căsătoria fără cununie religioasă), adulterul (înșelarea soțului sau a soției), sodomia (păcate trupești peste fire), malahia sau onania (păcate trupești individuale) etc.;
- păzirea conjugală de orice fel, pentru a nu avea copii;
- avortul sau uciderea de copii, sub toate formele ;
- vânzarea și abandonarea de copii;
- alcoolismul (beția), cu toate urmările lui;
- televizorul, radioul, video, etc ;
- pornografia în familie, prin filme, discoteci, cărți, reviste și imagini obscene de tot felul;
- divorțul, cu toate urmările lui -căsătoria a doua, a treia, sinuciderea ;
- uitarea de Dumnezeu ;
- hulirea de Dumnezeu ;

- vrăjitoria ;
- osândirea și cleветirea ;
- nemulțumirea pentru darurile primite;
- moartea fără pocăință.

Acestea sunt cele mai grele păcate și boli sufletești, aproape fără leac, care destramă zi de zi familia creștină de astăzi .

Cum se poate stinge ura și răzbunarea dintre soți, dintre părinți și copii și dintre familiile creștine ?

Numai prin rugăciune și post îndelungat, căci cu acestea se fac adevărate minuni. Iar dacă cearta și ura se aprind mai tare în casele creștinilor, să se roage la miezul nopții cel puțin o oră, citind trei-patru catisme la psaltire și făcând 50-100 de metanii. Apoi să se spovedească cu căință, să-și ceară iertare unii de la alții și să urmeze sfatul preotului .

Cum se pot împăca familiile și rudele care se ceartă de la moștenire și de la avere ?

În toate cazurile de ceartă și de neînțelegere în familii, din motive materiale sau sufletești, creștinii trebuie să asculte de preot ca de Hristos și să urmeze sfatul lui și al bătrânilor din familie . Căci dacă și-ar aduce aminte creștinii de moarte, niciodată nu s-ar certa pentru cele pământești.

Ce păcat fac creștinii care adună averi în familie mai mult decât le trebuie ? (urmare în numărul viitor)

(fragment din “ Călăuza ortodoxă în familie și societate “ de arhimandrit Ioanichie Bălan ,vol.II)

MINUNI ALE VREMILOR NOASTRE

Prea Cuvioasa noastră Parascheva este prăznuită la 14 octombrie în fiecare an. Acest vlăstar al Bisericii, pildă grăitoare de smerenie și înălțime duhovnicescă este cunoscut, mai cu seamă în Bisericile Ortodoxe Greacă, Rusă, Bulgară și Română . În chip cu totul deosebit este sărbătorită în Moldova unde sălășluiesc de aproape 350 de ani prea cinstitele ei moaște, izvor neîmputinat de întrarmare și vindecări.

În biserica “Sfinții Trei Ierarhi” din Iași cinstitele moaște au rămas până în anul 1884, când au fost mutate în paraclisul mănăstiresc din clădirea egumeniei și așezate pe un catafalc de lemn, deoarece în acel an au început lucrările de restaurare ale sfântului locaș ctitorit de Vasile Lupu. În seara de decembrie 1888, după slujba vecerniei, din neatentție, a rămas nestinsă o luminare din sfeșnicul de lângă racla cu moaștele Prea Cuvioasei. Peste noapte, sfeșnicul a ars, apoi focul s-a întins la catafalcul pe care se afla racla, arzând mornit toată noaptea și “prefăcându-l într-o grămadă de cărbuni” .Din cauza căldurii nimicitoare, s-au topit parte din ferecăturile de argint ale raclii, aceasta împreună cu capacul s-au carbonizat dar moaștele, prin minune dumnezeiască, au rămas neatinse. Dimineața în ziua de 27 decembrie, elevii școlii normale care funcționa în mănăstire, preoții bisericii, pompierii, polițiștii, autoritățile civile și bisericesti, credincioși din oraș, cuprinși de spaimă, au alergat grabnic spre paraclisul în care puterea focului prefăcuse o parte din lucrurile acestuia într-un morman de jar, fără a atinge însă cinstitele moaște ale Prea Cuvioasei. În aceeași zi, fericitul întru pomenire Iosif Naniescu Mitropo-

litul Moldovei cercetând paraclisul de la biserica “ Sfinții Trei Ierarhi”, a preaslăvit minunea lui Dumnezeu. Prefectul județului Iași, Leon Negruzzi și procurorul general al orașului au consemnat în procese verbale cele întâmplare, iar în ziua de 28 decembrie însuși președintele Consiliului de miniștri al țării Teodor Rosetti, care se afla în Iași, a rămas impresionat “de miraculoasa scăpare a sfințelor moaște “

Ridicate din mormanul de jar, moaștele au fost așezate în racla de lemn în care au fost strămutate de la Constantinopol la Iași , apoi adăpostite în altarul paraclisului neatins de urgia pârjolului. Un binecredincios din Fălțiceni, Lupu Botez, ajutat de alți credincioși, a construit o raclă nouă din lemn de chiparos pe care avea să o îmbrace cu ferecăături de argint. Așezate în noua raclă moaștele Prea Cuvioasei au fost strămutate în Catedrala mitropolitană, a cărei solemnă sfințire se săvârșise după încheierea lucrărilor de consolidare și restaurare, în ziua de 23 aprilie 1887 .

Dreptcredincioșii care se află sub cupolele monumentalei catedrale ieșene-“ maica bisericilor”, cum o numea fericitul ei ctitor, au înaintea ochilor măreția arhitectonică a sfântului locaș, picturile efectuate de mâna măiastră a renumitului pictor Gh. Tattarescu, mormântul neuitatului Mitropolit Veniamin Costachi și racla cu cinstitele moaște ale Prea Cuvioasei Parascheva, așezat sub un baldachin, din care, “ izvorăsc noianuri de vindecări “. (fragment din Sfânta Cuvioasă Parascheva ocrotitoarea Moldovei, lucrare tipărită cu binecuvântarea I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, 1991